

Theoretical analysis of violent behaviors based on the theory of criminal cognitions with the introduction of the PICTS-SV scale

Mansoureh Nikogoftar

Associate Professor of Psychology, Psychology Department, Faculty of Psychology and Education, Payame Noor University, Tehran, Iran.

Email: m.nikoogoftar@pnu.ac.ir

Abstract

According to the criminal cognition theory, criminals who commit crimes repeatedly have a set of moral cognitions that are used to rationalize committing crimes. The present study aimed to theoretically analyze violent behaviors based on the criminal cognition theory and to test the factor structure and internal consistency of the simplified version of the Criminal Thinking Styles Questionnaire (PICTS-SV). This descriptive-correlational study was of the factor analysis type and the research population included all individuals who had referred to a camp on the outskirts of Qom to quit addiction. Sampling was done in the form of a whole number and 200 individuals present at the camp responded to the simplified form of the Criminal Thinking Styles Questionnaire after translation and validation. Using principal component factor analysis, 8 factors (modification, cutting, entitlement, power orientation, emotionality, over-optimism, cognitive laxity, and discontinuity) were identified as the main factors of the questionnaire, and the identified factors were confirmed using confirmatory factor analysis. The identified factors had a reliability coefficient of 0.61 to 0.74, and the overall alpha coefficient of the questionnaire was 0.67. The results of the study showed that this questionnaire has appropriate validity and reliability and can be used as a suitable tool to identify damaged areas of thinking and study the criminal cognitions of high-risk individuals and to organize and provide necessary interventions.

Keywords: Criminal Thinking Styles, Crime, Factor Structure, Internal Consistency

سال چهارم، شماره سوم (پیاپی ۱۴)، پاییز ۱۴۰۴، صص. ۷۵-۹۸
تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۰/۰۰ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۰/۰۰

مقاله پژوهشی

تحلیل نظری رفتارهای خشونت آمیز بر پایه نظریه شناخت‌های مجرمانه با معرفی مقیاس PICTS-SV

منصوره نیکوگفتار

دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

Email: m.nikoogoftar@pnu.ac.ir

چکیده

براساس نظریه شناخت‌های مجرمانه، مجرمانی که به‌کرات مرتکب جرم می‌شوند از مجموعه‌ای از شناخت‌های اخلاقی برخوردارند که جهت عقلانی‌سازی ارتکاب جرم مورد استفاده قرار می‌گیرند. پژوهش حاضر، با هدف تحلیل نظری رفتارهای خشونت‌آمیز بر پایه نظریه شناخت‌های مجرمانه و آزمون ساختار عاملی و همسانی درونی نسخه ساده‌شده پرسش‌نامه سبک‌های تفکر مجرمانه (PICTS-SV) انجام شد. این پژوهش توصیفی-همبستگی از نوع تحلیل عاملی و جامعه پژوهش شامل همه افرادی بودند که به‌منظور ترک اعتیاد به کمپی در حاشیه شهر قم مراجعه کرده بودند. نمونه‌گیری به‌صورت تمام‌شمار انجام شد و ۲۰۰ نفر از افراد حاضر در کمپ به فرم ساده‌شده پرسش‌نامه سبک‌های تفکر مجرمانه پس از ترجمه و احراز روایی پاسخ دادند. با استفاده از تحلیل عاملی به روش مؤلفه‌های اصلی تعداد ۸ عامل (تعدیل کردن، برش، استحقاق، جهت‌گیری قدرت، احساساتی بودن، خوش‌بینی بیش‌ازحد، سستی شناختی و ناپیوستگی) به‌عنوان عامل‌های اصلی پرسش‌نامه مشخص شد و با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی عوامل مشخص‌شده، تأیید شدند. عامل‌های تعیین‌شده دارای ضریب پایایی از ۰/۶۱ تا ۰/۷۴ بودند و ضریب آلفای کلی پرسش‌نامه ۰/۶۷ به دست آمد. نتایج پژوهش نشان داد این پرسش‌نامه از روایی و پایایی مناسبی برخوردار است و می‌توان از آن به‌عنوان ابزاری مناسب جهت شناسایی حوزه‌های آسیب‌دیده تفکر و مطالعه شناخت‌های مجرمانه افراد پرخطر و سازمان‌دهی و تدارک مداخلات لازم استفاده کرد.

کلیدواژه‌ها: سبک‌های تفکر مجرمانه، جرم، ساختار عاملی، همسانی درونی

شابا الکترونیک: ۳۰۴۱-۹۹۷۲ ♦ شورای عالی نظریه‌پردازی، نقد و مناظره ♦ فصلنامه نظریه‌پردازی راهبردی

<https://Theory.sndu.ac.ir/> E-ISSN: 3041-9972

صحت مطالب بر عهده نویسنده مقاله است و باینگر دیدگاه دانشگاه عالی دفاع ملی نیست.

مقدمه و پیشینه پژوهش

بیش از چندین دهه است که تلاش برای فهم و پیش‌بینی «رفتارهای مجرمانه»^۱ به یک حوزه مهم و جذاب از مطالعات روان‌شناختی تبدیل شده است. تحقیقات (برای نمونه گوزندرو، لیتل و گاگین^۲، ۱۹۹۶) طیف گسترده‌ای از شخصیت‌های ممکن مانند «اختلال شخصیت ضد اجتماعی»^۳ و متغیرهای محیطی (مثل عوامل خانوادگی) را به امید پیش‌بینی مؤثر نتایج از قبیل «مقاومت»^۴ و «تکرار جرم»^۵ مورد بررسی قرار داده‌اند. مقاومت در معنای عمل یا روند توقف، به‌ویژه ناشی از یک رفتار مجرمانه یا ضد اجتماعی به کار رفته است (گوزندرو و همکاران، ۱۹۹۶). «اندروز و بنتا»^۶ (۱۹۹۴) دو نوع عامل خطر برای رفتار مجرمانه را طبقه‌بندی کردند: «عوامل ثابت»^۷ و «عوامل پویا»^۸.

❖ عوامل خطر ثابت، عبارتند از نشانه‌های تاریخی که قابل تغییر نیستند (مثل سن، سابقه جنایی و محیط کودکی).

❖ عوامل خطر پویا مواردی هستند که می‌توانند با گذشت زمان تغییر کنند و بازتابی از رفتار کنونی متخلف و نیازهای بزهکارانه‌اند (مثل شناخت‌ها، نگرش‌ها، همفکران و هم‌دستان).

تحقیقات بعدی گوزندرو و همکاران (۱۹۹۶) نشان داد از بین عوامل مختلف خطر برای تکرار جرم، سابقه جنایی در بزرگسالان، شخصیت ضد اجتماعی، همراهان و «نیازهای جرم‌زا»^۹، بیشترین همبستگی را با تکرار جرم دارند ($r = 0.18$).

1. Criminal behavior
2. Gendreau, Little, & Goggin
3. Antisocial personality disorder
4. Desistance
5. Recidivism
6. Andrews and Bonta
7. Static
8. Dynamic
9. Criminogenic needs

«تنگنی»^۱ و همکاران (۲۰۰۷) تصریح کردند مجرمانی که به کرات مرتکب جرم می‌شوند از مجموعه‌ای از شناخت‌های اخلاقی برخوردارند که جهت عقلانی‌سازی ارتکاب جرم مورد استفاده قرار می‌گیرند.

اندروز و بنتا (۲۰۱۰) «تفکر مجرمانه»^۲ را به عنوان یکی از چهار نیاز بزرگ جرم‌زا و یکی از قوی‌ترین عوامل پیش‌بینی تکرار جرم تشخیص داده‌اند. در نتیجه، تلاش‌های فزاینده‌ای در سال‌های اخیر برای سنجش و تغییر تفکر مجرمانه در بین زندانیان صورت گرفته است. نخستین مفهوم‌سازی تفکر مجرمانه توسط «سایکس و ماتزا»^۳ (۱۹۵۷) مطرح شد که الگوهای فکری بزهکاران نوجوان را مورد مطالعه قرار می‌دادند و نظریه‌ای که مجرمین از تفکر مجرمانه برای کاهش «ناهماهنگی شناختی»^۴ ایجاد شده هنگام عمل برخلاف معیارهای اخلاقی خود استفاده می‌کنند را بنیان نهادند. یوکلسون و سامنو (۱۹۷۶، ۱۹۷۷) و والترز (۱۹۹۰) این فرضیه را مطرح کردند که مجرمان چهارچوب یا الگوی تفکر فراگیری دارند که در بین افراد مختلف تجلی می‌یابد. آن‌ها الگوهای تفکر مجرمانه را شامل افکاری توصیف کردند که بیشتر افراد قبل از آن داشته‌اند (مثلاً اندیشیدن به ارتکاب جرم در مواقع ناامیدی)؛ اما آن را غیرمنطقی دانسته‌اند. با این حال، برای افراد با الگوهای تفکر مجرمانه (مجرمان عادی)، این تفکرات با استدلال ساده رد نمی‌شوند. اعتقاد بر این است که این افراد گرایش‌های شناختی دیگری نیز دارند (یعنی الگوهای تفکر مجرمانه) که در تأیید چنین افکار و همچنین اجرای اقدامات مجرمانه کمک می‌کند. مطالعات نشان می‌دهند (سوری و دانشمند، ۱۳۹۶) مجرمان نسبت به افراد عادی تمایل بیشتری به سرزنش و بی‌مسئولیتی، نگرانی زیاد و درماندگی نسبت به تغییر دارند. اگرچه مجرمان به‌طور معمول از چنین سبک‌های تفکر نادرست و ناسالم آگاه نیستند، این الگوهای متمایز هم‌زمان بر شروع و استمرار رفتارهای ضد اجتماعی تأثیر می‌گذارد و هر دو نظریه یوکلسون و سامنو، ۱۹۷۶، ۱۹۷۷ و والترز، ۱۹۹۰ بر این ادعا هستند که رفتار مجرمانه نتیجه انتخاب آزاد و اوج تفکر غیرمسئولانه است که فرد براساس آن عمل می‌کند.

1. Tangney

2. Criminal thinking

3. Sykes & Matza

4. Cognitive dissonance

انجام رفتارهای مجرمانه معمولاً در میان افراد با مشکلات مصرف مواد گزارش می‌شود (برونل^۱ و همکاران، ۲۰۱۴؛ اسمیت و سالدانا^۲، ۲۰۱۳؛ وبر و لینچ^۳، ۲۰۲۱). «اعتیاد»^۴ به عنوان یک اختلال چندوجهی که با ویژگی‌هایی چون رفتارهای اجبارگونه، وسوسه‌های دائمی، رفتارهای پیگیرانه و مصرف مواد تعریف می‌شود (هلموت و بایر^۵، ۲۰۱۹) می‌تواند با خطر بروز مشکلات هم‌زمان از جمله ارتکاب به جرم همراه باشد، این «همبودی»^۶ می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر بهبود افراد در حال ترک و روند درمان داشته باشد و آن را به مراتب دشوارتر و پیچیده‌تر کند (برونل و همکاران، ۲۰۱۳، ۲۰۱۴). برخی از مطالعات نشان داده‌اند که «تفکر مجرمانه»^۷ می‌تواند در خصوص ارتکاب جرم به منزله یک «پیش‌آگهی»^۸ در نظر گرفته شود (والترز^۹، ۲۰۱۴، a۲۰۱۵، b۲۰۱۵). در مطالعه «باکن»^{۱۰} و همکاران (۲۰۲۳) بر گروه نمونه‌ای متشکل از ۴۰۷ جوان ۱۶ تا ۲۹ ساله که در یک موسسه درمانی مراحل ترک را می‌گذراندند تقریباً سه چهارم (۷۲/۶۷٪) این تعداد دارای سطوح بالای تفکر مجرمانه بودند. از سوی دیگر، یکی از دلایل مهم اختلال مصرف مواد، هنجار شدن آن و نگرش مثبت نسبت به مواد مخدر و آثار و نتایج آن است (زاهدی اصل و لطفی، ۱۳۹۱). و از آنجاکه نگرش‌ها تعیین‌کننده رفتار هستند، پژوهش خفتان و دیگران (۱۴۰۲) نشان داد با استفاده از آموزش گروهی مثبت‌نگری می‌توان به تغییر نگرش افراد به مواد مخدر به عنوان اقدامی اصلاحی و پیشگیرانه پرداخت. نتایج پژوهش براهویی و دیگران (۱۴۰۲) نقش سرمایه‌های روان‌شناختی و تحول مثبت نوجوانی را در کاهش بروز و تداوم گرایش به رفتارهای پرخطر برجسته ساخت. مطالعات بسیاری رابطه بین مصرف انواع مواد و ارتکاب انواع مختلف جرائم را تأیید کرده‌اند (بنت و

1. Brunelle
2. Smith & Saldana
3. Weber & Lynch
4. Addiction
5. Helmut & Baier
6. Co-morbidity
7. Criminal thinking
8. Prognosis
9. Walters
10. Bakken

هالووی^۱، (۲۰۰۵). اگرچه از آمار رسمی قربانیان جرائم در کشور اطلاعاتی در دست نیست به گزارش موسسه نظرسنجی گالوپ، هر ساله ۱۵٪ از آمریکایی‌ها قربانی انواع جرائم می‌شوند که ۱۳٪ از این تعداد، قربانیان جرائم خشونت‌آمیز هستند (گالوپ^۲، ۲۰۲۰). در سال ۲۰۱۹، قربانیان جرائم خشونت‌آمیز به‌جز تجاوز، در آمریکا بالغ بر ۱/۲ میلیون نفر بود و ۱۶۸/۸۶۰ نفر قربانی تجاوز یا تجاوز جنسی شدند (مورگان و ترمن^۳، ۲۰۲۰). قربانیان جرائم خشونت‌آمیز و جنسی پیامدهای جدی و درازمدت از جمله افزایش خطر ابتلا به «اختلال استرس پس از سانحه»^۴، افسردگی، اضطراب، افکار خودکشی و آسیب به خود را تجربه می‌کنند (دینسمن و موروز^۵، ۲۰۱۷؛ لفور^۶ و دیگران، ۲۰۲۰).

یوکلسون و سامنو (۱۹۷۶، ۱۹۷۷) در قالب یک مطالعه «پدیدارشناختی»^۷، طی مصاحبه داوطلبانه با ۲۴۰ مجرم، ۵۲ خطا در تفکر را شناسایی کردند که خطاهای از ایده تا اجرا و تفکر پیش، در خلال و پس از عمل مجرمانه را شامل می‌شود. آلیس (۱۹۷۷)، یوکلسون و سامنو (۱۹۷۶) این نظریه را تأیید کردند که به‌منظور تغییر در انتخاب رفتار و فعالیت مجرمانه الگوهای تفکر باید مورد بازنگری قرار گیرد. بر این اساس، والترز (۱۹۹۰، ۱۹۹۵، ۱۹۹۶، ۲۰۰۲) تئوری خود را براساس نظریه یوکلسون و سامنو پایه‌گذاری کرد و به محدودیت‌هایی که در مطالعه آنان یافته بود پرداخت. والترز (۱۹۹۰) هشت سبک تفکر مجرمانه را معرفی کرد:

1. Bennett & Holloway
2. Gallup
3. Morgan & Truman
4. Post-traumatic stress disorder
5. Dinisman & Moroz
6. Lefebvre
7. Phenomenologically

«خونسردی»^۱، «انقطاع»^۲، «استحقاق»^۳، «جهت‌گیری قدرت»^۴، «احساساتی بودن»^۵، «خوش‌بینی بیش‌ازحد»^۶، «رخوت شناختی»^۷ و «گسستگی»^۸.

والترز با استفاده از این هشت سبک تفکر مجرمانه، فهرست روان‌شناختی سبک‌های «تفکر مجرمانه»^۹ را به‌عنوان ابزاری برای بررسی تجربی حضور و تجلی هر سبک در شیوه زندگی و فرایند تفکر مجرمانه طراحی کرد (والترز، ۲۰۰۱). تجزیه و تحلیل روان‌سنجی انجام شده در مرحله پس از توسعه و تجدیدنظر، حاکی از اعتبار و روایی کافی این ابزار بود. والترز (۲۰۱۲) تفکر مجرمانه را به‌عنوان گرایشات، باورها و توجیهاتی معرفی می‌کند که مجرمان برای توجیه و تأیید رفتار مجرمانه خود از آن استفاده می‌کنند و بر این اساس، افکار مجرمانه شامل تحریفات شناختی مفروض برای توسعه اقدامات جنایی آتی است. فهرست روان‌شناختی سبک‌های تفکر مجرمانه، پرکاربردترین مقیاس تفکر مجرمانه است و رابطه مثبتی با سابقه جنایی زندانیان (والترز ۱۹۹۵؛ والترز و دیگران، ۱۹۹۸)، ترک روان‌درمانی به علت زندان (والترز ۲۰۰۴)، نقض قوانین در حین حبس (والترز ۱۹۹۶؛ والترز و الیوت^{۱۰}، ۱۹۹۹) و تکرار جرم پس از رهایی (والترز و الیوت، ۱۹۹۹، گنسالوز^{۱۱} و دیگران، ۲۰۰۹؛ والترز، ۲۰۱۲) دارد. مطالعات نشان داده‌اند که PICTS تکرار جرم زندانیان مرد و زن آمریکایی و انگلیسی (والترز و الیوت، ۱۹۹۹؛ پالمر و هالین^{۱۲} ۲۰۰۴) و همچنین مجرمان جنسی (والترز، ۲۰۱۵) را به‌طور مؤثری پیش‌بینی می‌کند. «مک‌کوی»^{۱۳} و دیگران (۲۰۰۶) با مقایسه نتایج مردان مجرم و جمعیت عادی با استفاده از مقیاس سبک‌های تفکر مجرمانه (PICTS) نشان دادند که مجرمان در مقایسه با افراد غیر مجرم در ۸ مقیاس PICTS نمره‌ای بالاتر به دست آوردند. نتایج پژوهش

1. Mollification
2. Cutoff
3. Entitlement
4. Power Orientation
5. Sentimentality
6. Superoptimism
7. Cognitive Indolence
8. Discontinuity
9. Psychological Inventory of Criminal Thinking Styles
10. Walters, & Elliott
11. Gonsalves
12. Palmer & Hollin
13. McCoy

آن‌ها نشان داد نمره مردان مجرم که جرائم خشونت‌آمیز علیه دیگران داشتند در مقیاس‌های خونسردی، انقطاع، استحقاق، جهت‌گیری قدرت، احساساتی بودن، خوش‌بینی بیش‌ازحد، رخوت شناختی و گسستگی بالاتر بود. نمرات بالاتر در این مقیاس‌ها بیانگر این موضوع بود که در گروه مجرمان سطوح بالاتری از الگوهای تفکر تحریف‌شده برای توجیه کردن جرائم در مقایسه با افراد غیرمجرم وجود دارد. لازم به ذکر است اعتبارسنجی مقیاس‌های روان‌شناختی به‌طور عمومی انجام نمی‌شود، بلکه برای جمعیت‌ها و اهداف خاص صورت می‌گیرد (سیزک^۱، ۲۰۱۲). تفسیر نمرات یک مقیاس ممکن است برای یک جمعیت یا یک هدف، بسیار معتبر و برای سایرین بسیار نامعتبر باشد (انجمن تحقیقات آموزشی آمریکا^۲ و دیگران، ۲۰۱۴). استفاده از این مقیاس برای افراد کم‌سواد می‌تواند بر نمرات PICTS تأثیر بگذارد. بااینکه PICTS به‌طور مؤثری تکرار جرائم در بین مجرمانی که دارای تحصیلات ۱۲ سال یا بیشتر هستند را پیش‌بینی می‌کند، شواهد نشان می‌دهد که این امر در بین مجرمانی که تحصیلاتی کمتر از ۱۲ سال دارند صدق نمی‌کند (والترز^۳ ۲۰۱۴b). از این رو، نسخه‌ای از مقیاس سبک‌های تفکر مجرمانه برای افراد در سطوح تحصیلی پایین طراحی شد (دیساباتو و دیگران، ۲۰۱۶). بر این اساس، پژوهش حاضر به بررسی ساختار عاملی این پرسش‌نامه اختصاص یافته است. بررسی پیشینه نشان‌دهنده استفاده مناسب از این ابزار در کشورهای دیگر متناسب با اهداف غربالگری و مداخله است. همچنین در سایر کشورها مطالعاتی در خصوص تعیین ابعاد و اعتباریابی پرسش‌نامه انجام شده است. با توجه به اینکه سن مصرف مواد مخدر در کشور پایین آمده است و کودکان و نوجوانان به‌عنوان خط مقدم گروه‌های آسیب‌پذیر و درگیر شدن در شبکه رفتارهای اعتیادی، از برنامه‌های آموزش و تحصیل بازمی‌مانند هدف از اجرای پژوهش حاضر، تعیین مؤلفه‌های فرم ساده شده سبک‌های تفکر مجرمانه (PICTS-SV) در افراد دارای اختلال سوءمصرف مواد مراجعه‌کننده به مراکز اقامتی ترک اعتیاد بود.

1. Cizek

2. American Educational Research Association

۱. روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر، همبستگی از نوع تحلیل عاملی بود. جامعه مورد پژوهش شامل همه مردان دارای اختلال سوءمصرف بود که با هدف ترک اعتیاد در کمپی در حاشیه شهر قم به سر می‌بردند که به دلیل تعداد محدود آنان به صورت تمام شمار در این پژوهش مورد مطالعه قرار گرفته‌اند تعداد افراد حاضر در کمپ و پاسخ‌دهندگان ۲۰۰ نفر بود. به نظر «گیلفورد»^۱ (۱۹۵۶) حداقل حجم نمونه ۲۰۰ نفر است، «کامری»^۲ (۱۹۷۳) پیشنهاد کرد گروه نمونه ۱۰۰ نفری ضعیف و ۲۰۰ نفری نسبتاً مناسب است (به نقل از وحدتی و حسنوند، ۱۳۹۸) با توجه به محدودیت و دشواری دسترسی به سایر مراکز ترک اعتیاد، ناگزیر به گروه نمونه این کمپ بسنده شد. پس از انجام هماهنگی‌های لازم و اخذ مجوز، پرسش‌نامه‌ها بین گروه نمونه توزیع شد. ملاک ورد به پژوهش سابقه مصرف مواد مخدر و اقامت در کمپ جهت ترک اعتیاد، داشتن تحصیلات حداقل خواندن و نوشتن، قرار داشتن در دامنه سنی ۱۸ تا ۵۰ سال و شرکت داوطلبانه در پژوهش و ملاک خروج از پژوهش، نداشتن سواد و عدم تکمیل کامل پرسش‌نامه‌ها بود. بدین منظور دو سؤال مطرح شد: ۱. ساختار عاملی این مقیاس چگونه است؟ ۲. آیا مقیاس، همسانی درونی قابل قبولی دارد؟

ابزار

نسخه ساده شده فهرست روان‌شناختی سبک‌های تفکر مجرمانه^۳ (PICTS-SV) در پژوهش حاضر، فرم ساده شده مقیاس روان‌شناختی سبک‌های تفکر مجرمانه (دیساباتو و دیگران، ۲۰۱۶) برای افراد در سطوح تحصیلی پایین استفاده شد که یک پرسش‌نامه خود-گزارشی با ۶۴ گویه است. این گویه‌ها در چهار طیف ۱. (کاملاً مخالف) تا ۴. (کاملاً موافق) طراحی شده‌اند. نمره بالا در این مقیاس اشاره به سطح بالای شناخت‌های مجرمانه دارد. این مقیاس دارای ۸ زیرمقیاس خونسردی، انقطاع، استحقاق، جهت‌گیری قدرت، احساساتی بودن، خوش‌بینی بیش‌ازحد، رخوت شناختی و گسستگی است (دیساباتو و دیگران، ۲۰۱۶) که در

1. Guilford

2. Comrey

3. Psychological Inventory of Criminal Thinking Styles (PICTS-SV)

هر زیرمقیاس ۸ گویه پیش‌بینی شده است که دامنه نمرات قابل دریافت آن ۰ تا ۳۲ است. به‌منظور تهیه و آماده‌سازی پرسش‌نامه برای اجرا بر افرادی که در کمپ ترک اعتیاد حاشیه شهر قم نگهداری می‌شوند از ترجمه مضاعف استفاده شد. بدین‌منظور نخست پرسش‌نامه توسط پژوهشگر به فارسی ترجمه شد و سپس نسخه ترجمه‌شده و نسخه اصلی در اختیار یک متخصص ادبیات زبان انگلیسی قرار گرفت. دو ترجمه پس از نشست مشترک و رفع چالش‌ها به فرم واحد تبدیل شد و سپس توسط یک نفر از متخصصان روان‌سنجی و یک متخصص روان‌شناسی مورد بازبینی قرار گرفت و ایرادهای موجود برطرف شد. در مرحله بعد، نسخه ترجمه‌شده توسط متخصص ادبیات زبان انگلیسی به‌طور مجدد به انگلیسی برگردانده شد. پس از مطابقت نسخه ترجمه‌شده و نسخه اصلی، اشکالات موجود رفع گردید. قبل از اجرای نهایی، به‌منظور گرفتن بازخورد از شرکت‌کننده‌ها درباره دستورالعمل پرسش‌نامه، درک محتوای سؤالات و رفع ایرادهای احتمالی در ماده‌ها، نسخه آماده‌شده بر روی ۱۰ تن از افرادی که در کمپ ترک اعتیاد به سر می‌بردند و به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شده بودند، اجرا شد و در نهایت نسخه نهایی برای اجرا تهیه شد. ضریب همسانی درونی مؤلفه‌های پرسش‌نامه (خونسردی، استحقاق، جهت‌گیری قدرت، احساساتی بودن، خوش‌بینی بیش‌ازحد، برش، رخوت شناختی و گسستگی) در پژوهش ویلیامز و دیگران (۲۰۲۰) به ترتیب ۰/۸۷، ۰/۷۵، ۰/۸۳، ۰/۷۳، ۰/۸۲، ۰/۸۹، ۰/۸۴ و ۰/۸۳ و در این پژوهش، از طریق آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۶۱۲، ۰/۷۱، ۰/۶۸، ۰/۶۶، ۰/۷۴، ۰/۶۳، ۰/۷۰ و ۰/۶۸ به دست آمد.

۲. یافته‌های پژوهش

اطلاعات جمعیت شناختی در جدول (۱)، گزارش شده است.

جدول ۱: مشخصات جمعیت شناختی

متغیرها	عوامل جمعیتی	
	نمونه	تعداد
درصد		
سن	۱۸ تا ۳۵ سال	۱۱۹
	۳۶ تا ۵۰ سال	۸۱
تحصیلات	ابتدایی	۵۷
	زیر دیپلم	۸۳
	دیپلم	۵۰
تأهل	مجرد	۹۷
	متأهل	۹۸
	سایر	۵
	شغل	۱۷۳
وضعیت اشتغال	غیر شاغل	۲۷
	شاغل	۱۳/۵
تعداد کل	-	۲۰۰

با توجه به جدول (۱)، اطلاعات جمعیت شناختی گروه نمونه در شاخص‌های سن، تحصیلات، تأهل و وضعیت اشتغال نشان داده می‌شود. میانگین سن گروه نمونه ۳۴/۱۳ با انحراف معیار ۸/۹۶ و مدت زمان اعتیاد از ۵ سال تا ۲۵ سال متغیر بود.

پیش از انجام تحلیل عاملی، ضریب آلفای پرسش‌های پرسش‌نامه و همبستگی هر پرسش با نمره کل پرسش‌نامه مورد بررسی قرار گرفت. ابتدا امکان انجام تحلیل عاملی بر روی نمونه پژوهش با استفاده از آزمون بارتلت و شاخص کفایت نمونه‌برداری مورد بررسی قرار گرفت. مطابق جدول (۲)، مقدار آزمون بارتلت (۵۶۸۵/۴۸۲) و شاخص کفایت نمونه‌برداری (۰/۷۰۵) معنی‌دار است (۰/۰۱). بنابراین علاوه بر کفایت نمونه‌برداری، اجرای تحلیل عاملی

نیز میسر است. سپس در تحلیل اکتشافی در جدول (۳)، خرده مقیاس‌های پژوهش به دست آمده است.

جدول ۲: میانگین و صدک ۹۵ ارزش‌های ویژه داده‌های تصادفی و داده‌های واقعی

عامل	ارزش واقعی ویژه	میانگین ارزش‌های ویژه داده‌های تصادفی	صدک ۹۵ ارزش‌های ویژه داده‌های تصادفی	درصد واریانس تبیین شده هر عامل	درصد تراکمی
خونسردی	۵/۶۳۲	۳/۸۰۱	۲/۹۳۴	۱۹/۷۹	۱۹/۷۹
انقطاع	۵/۱۰۴	۳/۶۹۹	۲/۷۵۵	۱۶/۳۸	۳۶/۱۷
استحقاق	۴/۹۳۳	۳/۵۸۲	۲/۶۰۱	۱۴/۶۴	۵۰/۸۱
جهت‌گیری قدرت	۴/۵۲۱	۳/۴۷۲	۲/۳۲۲	۱۲/۳۰	۶۳/۱۰
احساساتی بودن	۴/۲۳۳	۳/۲۱۰	۲/۲۸۹	۱۰/۷۹	۷۳/۸۹
خوش‌بینی بیش‌ازحد	۳/۹۷۷	۳/۱۵۶	۲/۱۹۹	۹/۵۸	۸۳/۴۷
رخوت شناختی	۳/۷۶۴	۲/۹۶۸	۲/۱۳۰	۷/۲۰	۹۰/۶۷
ناپیوستگی	۳/۵۳۰	۲/۸۲۲	۲/۰۸۸	۵/۷۷	۹۶/۴۴

مطابق جدول (۳)، با توجه به مقادیر به‌دست‌آمده وجود هشت عامل در تحلیل موازی در اکتشاف خرده مقیاس‌ها مورد تأیید و معادله ۶۴ گویه تحلیل گردید و عوامل فوق مورد تأیید قرار گرفت و در نهایت ۸ عامل تأیید شده ۹۶/۴۴ از واریانس کل را مورد تبیین قرار می‌دهند. همچنین در تحلیل حاضر به دلیل همبستگی سؤال‌ها، با روش پرومکس چرخش داده شده‌اند، نتایج چرخش پرومکس با مدل منطقی و مبانی نظری بیشترین برازش را داشت. سپس در جدول (۳)، مقادیر به‌دست‌آمده از چرخش پرومکس در با توجه به گویه‌های هر عامل بررسی شد.

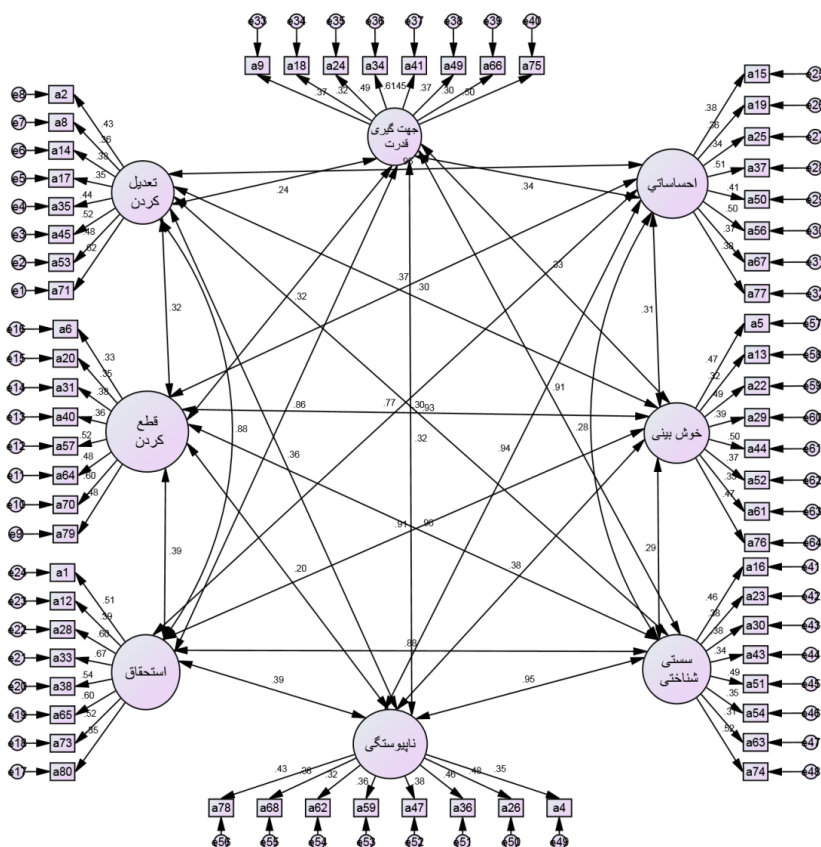
جدول ۳: ماتریس شاخص‌های عاملی بعد از چرخش پرومکس

سؤال	خونسردی	انقطاع	استحقاق	جهت‌گیری قدرت	احساساتی بودن	خوش‌بینی بیش‌ازحد	رخوت شناختی	ناپیوستگی
۱	۰/۶۹							
۲	۰/۶۹۸							
۳	۰/۷۰۲							
۴	۰/۶۰۷							
۵	۰/۵۱۴							
۶	۰/۷۱۵							
۷	۰/۶۶۷							
۸	۰/۶۶۶							
۹		۰/۶۵۳						
۱۰		۰/۶۳۵						
۱۱		۰/۶۴۹						
۱۲		۰/۶۷۸						
۱۳		۰/۶۶۹						
۱۴		۰/۵۵۱						
۱۵		۰/۶۳۲						
۱۶		۰/۷۲۰						
۱۷			۰/۰۳					
۱۸			۰/۶۰۹					
۱۹			۰/۷۵۷					
۲۰			۰/۶۴۶					
۲۱			۰/۶۶۳					
۲۲			۰/۶۳۵					
۲۳			۰/۶۱۱					
۲۴			۰/۷۲۰					
۲۵				۰/۶۶۰				
۲۶				۰/۶۴۷				
۲۷				۰/۵۹۶				
۲۸				۰/۵۵۳				
۲۹				۰/۶۹۷				
۳۰				۰/۶۵۵				
۳۱				۰/۶۶۴				

سؤال	خونسردی	انقطاع	استحقاق	جهت‌گیری قدرت	احساساتی بودن	خوش‌بینی بیش‌ازحد	رخوت شناختی	ناپیوستگی
۳۲				۰/۷۰۶				
۳۳					۰/۷۰۱			
۳۴					۰/۵۷۲			
۳۵					۰/۶۱۸			
۳۶					۰/۶۶۱			
۳۷					۰/۵۶۹			
۳۸					۰/۵۳۷			
۳۹					۰/۷۳۹			
۴۰					۰/۷۲۰			
۴۱						۰/۶۶۲		
۴۲						۰/۵۹۶		
۴۳						۰/۵۴۴		
۴۴						۰/۶۸۲		
۴۵						۰/۵۰۲		
۴۶						۰/۶۱۴		
۴۷						۰/۶۹۳		
۴۸						۰/۷۰۸		
۴۹							۰/۶۶۴	
۵۰							۰/۶۲۵	
۵۱							۰/۷۷۰	
۵۲							۰/۶۸۸	
۵۳							۰/۶۵۸	
۵۴							۰/۶۹۵	
۵۵							۰/۶۴۷	
۵۶							۰/۶۵۲	
۵۷							۰/۶۷۸	
۵۸							۰/۶۱۲	
۵۹							۰/۶۴۳	
۶۰							۰/۵۹۲	
۶۱							۰/۶۱۵	
۶۲							۰/۶۴۲	
۶۳							۰/۶۹۶	
۶۴							۰/۶۲۰	

مطابق جدول (۳)، بارهای عاملی مربوط به ۸ عامل متغیر مورد نظر را در سطح بالاتر از ۰/۳۰ نشان می‌دهد که حاکی از روایی مناسب است. انطباق پرسش‌های مربوط به عامل‌ها با توجه به عوامل طرح شده در پرسش‌نامه سبک‌های تفکر مجرمانه، نشان می‌دهد که ۸ عامل استخراج شده هر یک به ترتیب دارای ۸ گویه است. این ماده‌ها دقیقاً مطابق با نسخه اصلی در عامل مربوط به خود قرار گرفتند و به همین دلیل در نام‌گذاری عوامل نیز براساس نسخه اصلی برای عامل اول تا هشتم، خونسردی، استحقاق، جهت‌گیری قدرت، احساساتی بودن، خوش‌بینی بیش‌ازحد، انقطاع، رخوت شناختی و گسستگی انتخاب شد. این نتایج در جدول (۳)، ارائه شده است

مدل ۱: مدل روایی سازه آزمون‌شده به همراه آماره‌های پیش‌بینی استاندارد شده

جهت کسب اطمینان بیشتر از آزمون چرخش پرومکس از تحلیل عاملی در روایی سازه نیز استفاده گردید که به‌طور کلی بررسی روایی سازه تمامی گویه‌های (سؤالات) هشت عامل حاکی از آن است که بارهای عاملی هیچ‌یک از گویه‌های هشت عامل پایین‌تر از آماره $0/30$ نیست، که با توجه به آن‌که تمامی مقادیر بالاتر از $0/3$ است، روایی سازه تأیید می‌گردد و همچنین شاخص‌های برازش در جدول زیر تأیید کننده این موضوع هستند.

جدول ۴: شاخص‌های برازش حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها و متغیرها

شاخص‌های نیکویی برازش	مقادیر مطلوب	مقادیر به دست آمده
شاخص نیکویی برازش (GFI)	$90 \geq$	$0/992$
شاخص استاندارد شده برازش (NFI)	$90 \geq$	$0/983$
شاخص برازش تطبیقی (CFI)	$90 \geq$	$0/979$
ریشه خطای میانگین مجزورات تقریب (RMSEA)	$0.8 \leq$	$0/035$
نسبت مجذور کای به درجات آزادی (χ^2/df)	≥ 3	$2/721$
ارزش (p)	$0/05 \geq$	$0/000$

با توجه به مقادیر به دست آمده در جدول (۴)، شاخص‌های برازش در سطح مطلوب قرار دارند و گویای برازش مناسب مدل پژوهش در روایی سازه است.

جدول ۵: ماتریس ضرایب همبستگی پیرسون بین زیرمقیاس‌های سبک‌های تفکر مجرمانه در روایی واگرا

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
خونسردی	۱							
انقطاع	$0/48^{***}$	۱						
استحقاق	$0/57^{***}$	$0/51^{***}$	۱					
جهت‌گیری قدرت	$0/49^{***}$	$0/54^{***}$	$0/53^{***}$	۱				

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
احساساتی بودن	۰/۴۹**	۰/۴۲**	۰/۵۵**	۰/۵۱**	۱			
خوش بینی بیش از حد	۰/۴۸**	۰/۴۹**	۰/۵۲**	۰/۵۸**	۰/۴۹**	۱		
رخوت شناختی	۰/۴۴**	۰/۵۱**	۰/۴۹**	۰/۴۹**	۰/۴۰**	۰/۵۱**	۱	
ناپیوستگی	۰/۳۱**	۰/۴۸**	۰/۳۳**	۰/۴۸**	۰/۳۲**	۰/۳۴**	۰/۴۳**	۱

* * در سطح ۰/۰۱ معنی داری است. * در سطح ۰/۰۵ معنی داری است.

نتایج مندرج در جدول (۶)، همبستگی مثبت و معنی داری بین زیرمقیاس های شناخت های مجرمانه با دوجین کثیف را نشان می دهد. پس از تأیید روایی هم زمان در پژوهش پایایی به روش آلفای کرونباخ در بررسی هر یک از خرده مقیاس ها انجام می شود.

جدول ۶: نتایج تحلیل پایایی سازه های مورد مطالعه پژوهش همراه نشانگرها

عامل	آلفای کرونباخ $\geq 0/5$
خونسردی	۰/۶۱۲
انقطاع	۰/۶۳
استحقاق	۰/۷۱
جهت گیری قدرت	۰/۶۸۲
احساساتی بودن	۰/۶۶۰
خوش بینی بیش از حد	۰/۷۴۲
رخوت شناختی	۰/۷۰۹
ناپیوستگی	۰/۶۸۷

با توجه به جدول (۶)، حد معیار مطلوب پایایی به روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۵ است که در پژوهش حاضر ۸ عامل و مقدار کلی پایایی به دست آمده، نشان دهنده پایا بودن آنها است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از اجرای این پژوهش، تحلیل نظری رفتارهای خشونت‌آمیز بر پایه نظریه شناخت‌های مجرمانه و آزمون ساختار عاملی و همسانی درونی پرسش‌نامه ساده شده سبک‌های تفکر مجرمانه (دیساباتو و دیگران، ۲۰۱۶) در افراد دارای اختلال سوءمصرف مواد مراجعه‌کننده به مراکز اقامتی ترک اعتیاد بود. نظریه شناخت‌های مجرمانه مبتنی بر این فرض بود که مجرمین از تفکر مجرمانه برای کاهش «ناهماهنگی شناختی»^۱ ایجاد شده هنگام عمل برخلاف معیارهای اخلاقی خود استفاده می‌کنند و الگوهای تفکر مجرمانه را شامل افکاری است که بیشتر افراد قبل از آن داشته‌اند (مثلاً اندیشیدن به ارتکاب جرم در مواقع ناامیدی)؛ اما آن را غیرمنطقی دانسته‌اند و از آن عبور کرده‌اند. با این حال، برای افراد با الگوهای تفکر مجرمانه (مجرمان عادی)، این تفکرات با استدلال ساده رد نمی‌شوند. اعتقاد بر این است که این افراد گرایش‌های شناختی دیگری نیز دارند (یعنی الگوهای تفکر مجرمانه) که در تأیید چنین افکار و همچنین اجرای اقدامات مجرمانه کمک می‌کند. به عبارت دیگر، رفتار مجرمانه نتیجه انتخاب آزاد و اوج تفکر غیرمسئولانه است که فرد براساس آن عمل می‌کند.

همچنین، نتایج مطالعه حاضر، از ساختار عاملی به‌دست‌آمده در مطالعه اصلی (والترز، ۲۰۰۲) حمایت کرد. به موازات نتایج مطالعه دیساباتو و دیگران (۲۰۱۶) نتایج پژوهش حاضر نشان داد PICTS-SV متناسب با ساختار فاکتورهای مقیاس اصلی (PICTS) است و پرسش‌نامه ساده شده سبک‌های تفکر مجرمانه یک جایگزین معتبر برای ارزیابی تفکر مجرمانه در زندانیان کم‌سواد است (دیساباتو و دیگران، ۲۰۱۶). همبستگی مقیاس‌ها و ضریب آلفا برای PICTS-SV در پژوهش حاضر و در بررسی دیساباتو و دیگران (۲۰۱۶) و PICTS اصلی در نمونه مجرمین جنسی والترز و همکاران (۲۰۱۵) نشان داد که این دو نسخه واجد خصوصیات روان‌سنجی مشابهی هستند.

نتایج بررسی تحلیل عامل اکتشافی در این پژوهش نشان داد که در نسخه فارسی، هشت عامل برای این مقیاس مطابق با نسخه اصلی وجود دارد. بارهای

عاملی حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی و نیز شاخص‌های برازندگی، نشان‌دهنده روایی سازه این مقیاس است. به لحاظ شاخص دیگر روایی سازه یعنی همبستگی زیر-مقیاس‌ها با یکدیگر و با نمره کل نیز روایی سازه ابزار تأیید شد. یافته‌های مربوط به ضریب اعتبار در این پژوهش نشان داد مقادیر ضرایب آلفای کرونباخ برای نمره کل و زیرمقیاس‌ها نمایانگر اعتبار مطلوب این ابزار است. در مطالعه «اورت»^۱ (۲۰۲۲) همسانی درونی کل مقیاس ۰/۹۲۹، در مطالعه صادقی شاه‌رخت و آهی (۱۳۹۸) ضرایب اعتبار بازآزمایی و آلفای کرونباخ عامل‌ها و کل پرسش‌نامه در دامنه ۰/۶۵ تا ۰/۸۹ و در پژوهش حاضر، در دامنه ۰/۶۱ تا ۰/۷۴ به دست آمد. بنابراین، می‌توان گفت این مقیاس در جمعیت کم‌سواد آسیب‌پذیر می‌تواند نتایج باثبات و دقیقی را به دست دهد. پژوهش «تنگی، استوینگ و ماشک»^۲ (۲۰۰۷) نشان داد مجرمانی که به دفعات مرتکب جرم می‌شوند مجموعه‌ای از شناخت‌های مجرمانه را جهت عقلانی‌سازی ارتکاب جرم مورد استفاده قرار می‌دهد و اگرچه مجرمان اغلب بینشی نسبت به سبک‌های تفکر نادرست و ناسالم خود ندارند، این الگوهای شناختی هم‌زمان بر شروع و استمرار رفتارهای ضد اجتماعی تأثیر می‌گذارد. مطابق نظریه یوکلسون و سامنو (۱۹۷۶)، (۱۹۷۷) و والترز (۱۹۹۰) رفتار جنایی نتیجه انتخاب آزاد و اوج تفکر غیرمسئولانه است که فرد براساس آن عمل می‌کند. چه، افکار مجرمانه شامل تحریفات شناختی مفروض برای رواج اقدامات جنایی آتی است که مجرمان برای توجیه و تأیید رفتار مجرمانه خود از آن استفاده می‌کنند. از این رو، با توجه به اهمیت انکارناپذیر نگرش‌ها و شناخت‌ها در جهت‌گیری، تصمیم‌گیری و رفتار، توجه به الگوی شناخت‌های مجرمانه و طراحی مداخلات مؤثر برای تغییر شناخت‌های تحریف‌شده و جایگزین کردن شناخت‌های سالم ضروری به نظر می‌رسد. محدودیت‌های مطالعه کنونی، ملاحظات گوناگونی را برای تحقیقات آتی می‌طلبد. مهم‌ترین محدودیت مربوط به تعمیم‌پذیری است. این مطالعه شامل نمونه‌ای از مردان با سوءمصرف مواد ساکن در کمپ ترک اعتیاد بودند بنابراین ممکن است به گروه زنان و سایر حوزه‌های

1. Orth

2. Tangney, Stuewig & Mashek

آسیب‌های اجتماعی تعمیم‌پذیر نباشد. همچنین استفاده صرف از ابزار خودگزارشی و عدم بهره‌گیری از سایر شیوه‌های پژوهش می‌تواند از جمله محدودیت‌های این پژوهش باشد. با توجه به افزایش تدریجی جامعه زنان وابسته به مواد پیشنهاد می‌شود شناخت مجرمانه در این گروه نیز مورد بررسی قرار گیرد. درحالی‌که به نظر می‌رسد طرح‌واره‌های اساسی یا سبک‌های تفکری وجود دارند که از رفتار مجرمانه حمایت می‌کنند، شناسایی چنین فرایندهای فکری برای پیشگیری و درمان جرائم خشونت‌آمیز و جنسی ضروری است و از آنجاکه سبک‌های تفکر مجرمانه به‌طور قابل‌توجهی رفتار مبادرت به جرم و تکرار خشونت و را پیش‌بینی می‌کنند بنابراین این موضوع از زوایای مختلف، ارزش بررسی بیشتری دارد.

References

- Andrews, J. R., & Bonta, J. (2010). The psychology of criminal conduct (5th Ed.). In New Providence. NJ: Matthew Bender & Company, Inc.
- American Educational Research Association, American Psychological Association, & National Council on Measurement in Education (2014). Standards for educational and psychological testing. Washington, DC: AERA Publications.
- Bakken, R., Lien, L., Fauske, H., Benth, J. Š., & Landheim, A. S. (2023). Criminal thinking and psychosocial characteristics among young adults entering residential substance use treatment. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, Vol. 40(4) 339–354.
- Bennett, T., & Holloway, K. (2005). The association between multiple drug misuse and crime. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 49(1):63-81.
- Brahoui, B., Najafi, M., & Talepasand, S. (2023). Predicting high-risk behaviors based on the positive development of adolescence and positive psychological capital in adolescents. *addiction research*; 17(69): 245-270.
- Brunelle, N., Tremblay, J., Blanchette-Martin, N., Gendron, A. & Tessier, M. (2014). Relationships between drugs and delinquency in adolescence: Influence of gender and victimization experiences. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 23(1), 19–28.
- Cizek, G. J. (2012). Defining and distinguishing validity: Interpretations of scores meaning and justification of test use. *Psychological Methods*, 17(1), 31–43.
- Dinisman, T., & Moroz, A. (2017). Understanding victims of crime: The impact of the crime and support needs. London, UK: Victim Support.
- Disabato, D.J., Folk, J.B., Wilson, J., Barboza, S., Daylor, J., & Tangney, J. (2016). Psychometric Validation of a Simplified Form of the PICTS for Low-Reading Level Populations. *Journal of Psychopathology Behavior Assess*, 38:456–464.
- Helmut, H., & Baier, D. (2019). Self-control and offending in late adulthood. Investigating self-control's interaction with opportunities and criminal associations in advanced age. *Journal of criminal justice*, 60, 117 -129.
- Lefebvre, C., Fortin, C., & Guay, S. (2020). Quality of life after violent crime: the impact of acute stress disorder, posttraumatic stress disorder, and other consequences. *Journal of Traumatic Stress*.
- Khaftan, P., Bahrami, M., Iglima, M., & Karimi Nasr, N (2023). The effectiveness of positive attitude group training on changing attitudes towards drugs in at-risk male adolescents. *Addiction Research*; 17(69): 201-216. [Persian]
- <https://news.gallup.com/poll/356972/crime-victimization-slightly-2020-low.aspx>
- Gendreau, P., Little, T., & Goggin, C. (1996). A meta-analysis of the predictors of adult offender recidivism: What works! *Criminology*, 34, 575 – 607.
- Gonsalves, V. M., Scalora, M. J., & Huss, M. T. (2009). Prediction of recidivism using the psychopathy checklist—revised and the Psychological Inventory of Criminal Thinking Styles within a forensic sample. *Criminal Justice and Behavior*, 36(7), 741–756.
- Orth, R. (2022). Exploring Criminal Thinking Patterns and Cognitions in High Risk Sexually and Non-Sexually Violent Offenders. Student Theses. City University of New York (CUNY). https://academicworks.cuny.edu/jj_etds/221

- Palmer, E. J., & Hollin, C. R. (2004). Predicting reconviction using the Psychological Inventory of Criminal Thinking Styles with English prisoners. *Legal and Criminological Psychology*, 9(1), 57–68.
- Sadeghi Shahrakhti, J., & Ahi, Q. (2019). Investigation of factor structure, validity and reliability of the Criminogenic Cognitions Scale (CCS) in Students of Birjand University of Medical Sciences. *Journal of Birjand University Medical Sciences*; 26(1):83-94. [Persian]
- Smith, D. K. & Saldana, L. (2013). Trauma, delinquency, and substance use: Co-occurring problems for adolescent girls in the juvenile justice system. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 22(5), 450–465.
- Suri, A., & Daneshmand, Z. (2016). Logical beliefs of criminals compared to ordinary people. *Criminal and Intelligence researches*; 12(48): 99-122. [Persian]
- Sykes, G.M., & Matza, D. (1957). Techniques of neutralization: A theory of delinquency. *American Sociological Review*, 22(6), 664–670.
- Tangney, J. P., Stuewig, J., & Mashek, D. J. (2007). Moral Emotions and Moral Behavior. *Annual Review of Psychology*, 58, 345–372.
- Vahdati, H., & Hassanvand, J. (2020). Investigating the Effect of Dark Triad on Job Performance Indicators of Human Resources. *Organizational Culture Management* https: 17(4): 511-530. [Persian]
- Walters, G. D. (1990). *The criminal lifestyle: Patterns of serious criminal conduct*. Newbury Park: Sage Publications.
- Walters, G. D. (1995). The Psychological Inventory of Criminal Thinking Styles. Part I: Reliability and preliminary validity. *Criminal Justice and Behavior*, 22, 307-325.
- Walters, G. D. (1996). The Psychological Inventory of Criminal Thinking Styles. Part III: Predictive validity. *Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 40, 105-112.
- Walters, G. D., & Elliott, W. N. (1999). Predicting release and disciplinary outcome with the Psychological Inventory of Criminal Thinking Styles: Female data. *Legal and Criminological Psychology*, 4(1), 15–21.
- Walters, G. D. (2002). The Psychological Inventory of Criminal Thinking Styles (PICTS): A review and meta-analysis. *Assessment*, 9, 278-291.
- Walters, G. D. (2012). Criminal thinking and recidivism: Meta-analytic evidence on the predictive and incremental validity of the Psychological Inventory of Criminal Thinking Styles (PICTS). *Aggression and Violent Behavior*, 17(3), 272–278.
- Walters, G. D. (2014a). Crime and substance misuse in adjudicated delinquent youth: The worst of both worlds. *Law and Human Behavior*, 38(2), 139–150.
- Walters, G. D. (2015a). Criminal and substance involvement from adolescence to adulthood: Precursors, mediators, and long-term effects. *Justice Quarterly*, 32(4), 729–747.
- Walters, G. D. (2015b). Recidivism and the “worst of both worlds” hypothesis: Do substance misuse and crime interact or accumulate? *Criminal Justice and Behavior*, 42(4), 435–451.
- Weber, S. & Lynch, S. (2021). Understanding the relations among adverse childhood experiences (ACE), substance use, and reoffending among detained youth. *Child Abuse & Neglect*, 120, 105211. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2021.105211>
- Yochelson, S. & Samenow, S. E. (1976). *The criminal personality, volume I: A profile for change*. Northvale, New Jersey: Jason Aronson, Inc.

-
- Yochelson, S. & Samenow, S. E. (1977). The criminal personality, volume II: The change process. New York: Jason Aronson.
 - Zahedi Asl., & Lotfi, S. (2011). Investigating the factors affecting the formation of the attitude of young people (18 to 29 years old) towards addictive substances. Social Science Quarterly; 1(58):33-58